KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 46.756/1
VAN 18 JUNI 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 27 mei 2009 door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot vaststelling van een deontologische code voor de leden van de Vlaamse, provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening", heeft het volgende advies gegeven:

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de Vlaamse Regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de Regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*
* *

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe de deontologische code bedoeld in artikel 1.3.4 van de Vlaamse codex ruimtelijke ordening vast te stellen. Dat artikel luidt:

> "De Vlaamse Regering stelt een deontologische code vast. Deze omvat het geheel van beginselen, gedragsregels en richtlijnen die de leden van de Vlaamse, provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening tot leidraad dienen bij de uitoefening van hun mandaat".

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Artikel 1, tweede lid, van het ontwerp luidt:

"De onderscheiden commissies voor ruimtelijke ordening zijn ertoe gemachtigd de deontologische code aan te vullen, zonder vrijstelling te kunnen verlenen van de daarin opgenomen regelen of daarvan anderszins afbreuk te kunnen doen".

De draagwijdte van die bepaling is door de gemachtigde als volgt toegelicht:

"Art. 1, 2de lid, van het ontwerp-BVR impliceert dat:

a) lokale aanvullingen (door gecoro's) geen (volledige) vrijstelling kunnen verlenen van de bepalingen van de code
Bvb. "Art. 6 van de Deontologische Code is niet van toepassing op de GECORO van gemeente x".

b) niet op enige andere manier ("anderszins") kunnen leiden tot een minder strenge toepassing van de code
Bvb. "Voor de toepassing van het art. 15, eerste lid, eerste volzin, van de Deontologische Code geldt dat de voorzitter desalniettemin standpunten en argumenten kan weren dewelke hijzelf niet opportuun acht".

Gelet op die toelichting, kan de betrokken bepaling eenvoudiger worden gesteld als volgt:

"De onderscheiden commissies voor ruimtelijke ordening zijn gemachtigd de deontologische code aan te vullen, zonder er evenwel afbreuk aan te kunnen doen".

Bijlage

Algemene opmerkingen

De ontworpen deontologische code bevat een aantal bepalingen die overgenomen zijn uit de Vlaamse codex ruimtelijke ordening [1] of die verwijzen naar andere regelgeving [2]. Voorts bevat het ontwerp een aantal bepalingen die veeleer als praktische richtlijnen of als regels van wellevendheid te beschouwen zijn [3].

Behoudens het in herinnering brengen van deze beginselen en regels, rijst de vraag naar de toegevoegde waarde en de juridische gevolgen van het ontwerp. Aan het niet naleven van de deontologische code wordt immers door de Vlaamse codex ruimtelijke ordening geen enkel gevolg gehecht.

Indien er toch gevolgen aan zouden worden gekoppeld, zal in de code duidelijk moeten worden aangegeven welke bepalingen te beschouwen zijn als echte "gedragsregels" en welke daarentegen slechts als "leidraad" gelden (cf. de terminologie die in artikel 1.3.4 van de Vlaamse codex ruimtelijk ordening wordt gebruikt).

Artikel 1

Artikel 1 van de code is een loutere bevestiging van artikel 1.3.4 van het decreet en als zodanig overbodig.

---

(1) Zie bijv. de artikelen 1 en 3, § 1, van het ontwerp.

(2) Cf. bijv. artikel 8, tweede lid, van het ontwerp.

(3) Zie bijv. artikel 3, § 1, tweede lid, en artikel 13, tweede lid.

Artikel 2

Het is onnodig de opdrachtsverklaring verwoord in artikel 1.1.4. van de Vlaamse codex ruimtelijke ordening in het ontwerp op te nemen; een verwijzing ernaar volstaat.

Artikel 3

Artikel 3, § 1, eerste lid, van het ontwerp dient weggelaten te worden vermits het om de bevestiging van een hogere norm gaat. Het staat immers niet aan de Vlaamse Regering om te bevestigen wat reeds uit het decreet zelf voortvloeit.

Artikel 14

Artikel 14 van het ontwerp gebiedt de leden van de commissies zich in te spannen "om kennis te vergaren over de ruimtelijke ordening en op de hoogte te blijven van evoluties in het vakgebied". Er wordt aan toegevoegd: "Het bestuur draagt hiertoe bij".

Die laatste zin maakt de precieze bedoeling ervan niet duidelijk. Volgens de gemachtigde verplicht ze het betrokken bestuur tot het verlenen van bijstand aan de commissie en de leden ervan (die bijstand kan onder meer omvatten: het aanbieden of bekostigen van vorming, het ter beschikking stellen van informatiemateriaal, het attenderen op relevante congressen en bijscholingsinitiatieven, enzovoort).

Als zodanig gaat het om het regelen van de werking en de ondersteuning van de commissie, en niet om een regel die thuishoort in een deontologische code.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assessoren van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. I. VERHEVEN, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES M. VAN DAMME